

brudt fast bopæl i riget i 3 år. Det anføres bl.a. at det er af afgørende betydning for tiltaltes retssikkerhed, at lægdommere forstår dansk indgående og på et niveau som kun de færreste opnår på 3 år, og at de har et indgående kendskab til det danske samfund.

Som det også fremgik af bemærkningerne til Justitsministeriets lovudkast fra december 1998, ville ændrede regler om, hvem der kan udpeges som nævninge og domsmænd, af tidsmæssige grunde først kunne få virkning for de lægdommere, der i løbet af 2003 skal udpeges med virkning fra 1. januar 2004. Grundlisterne - hvorfra nævninger og domsmænd udtages - for perioden 1. januar 2000-31. december 2003 skulle således sendes til landsretspræsidenterne inden den 1. april 1999.

På denne baggrund finder Justitsministeriet det rigtigst, at der - inden der tages stilling til spørgsmålet om ophævelse af kravet om dansk indfødsret - gennemføres en undersøgelse af de domsmænd og nævninger, der udpeges med virkning fra 1. januar 2000, med henblik på at belyse, i hvilket omfang de udgør et alsidigt sammensat udsnit af befolkningen. Undersøgelsen vil - ud over at belyse andelen af lægdommere med indvandrerbaggrund - bl.a. skulle belyse fordelingen på alder, køn, indkomstforhold og erhverv.

Resultaterne af undersøgelsen forventes at foreligge inden udgangen af 1999.

På grundlag af undersøgelsen vil der kunne tages stilling til, hvilke initiativer der er behov for med henblik på at sikre, at nævninger og domsmænd udgør et mere alsidigt sammensat udsnit af befolkningen, og herunder hvilke initiativer der er behov for med henblik på at fremme de etniske minoriteters deltagelse i retsplejen som lægdommere.

6. Vidneudelukkelse for præster fra andre trossamfund

6.1. Indledning

Nævnet for Etnisk Ligestilling har foreslået, at bestemmelsen om vidneudelukkelse for præster i folkekirken eller anerkendte trossamfund udvides til også at omfatte præster fra andre trossamfund. Hermed vil præster fra alle trossamfund få mulighed for yde sjælesorg m.v. til medlemmer af trossamfundet uden efterfølgende at risikere at blive pålagt vidnepligt om, hvad præsten er blevet betroet i sin virksomhed som præst.

6.2. Gældende ret

Efter retsplejelovens § 168 har enhver som udgangspunkt pligt til at afgive forklaring for retten som

vidne. En parts nærmeste og den, der ved at afgive forklaring ville udsætte sig for straf eller væsentlig skade, har i almindelighed ikke pligt til at afgive vidneforklaring, jf. retsplejelovens § 171 om vidnefritagelse. Personer, der tilhører visse professioner, f.eks. advokater, revisorer og læger, eller som udøver offentlige hverv, har tavshedspligt om, hvad de bliver bekendt med under deres arbejde. Vidnepligten begrænses i et vist omfang af denne tavshedspligt, jf. retsplejelovens §§ 169 og 170 om vidneudelukkelse.

Efter retsplejelovens § 170, stk. 1, må vidneforklaring således bl.a. ikke afkræves præster i folkekirken eller anerkendte trossamfund. Vidneudelukkelsen for disse præster er i de fleste tilfælde absolut. Retten kan således - på samme måde som for forsvarsadvokater, men modsat alle andre personer omfattet af reglerne om vidneudelukkelse - heller ikke under særlige omstændigheder pålægge præster at afgive vidneforklaring.

Den person, der har krav på hemmeligholdelse - f.eks. den person, der har betroet sig til præsten - kan dog give samtykke til, at præsten afgiver forklaring. Endvidere må præsters tavshedspligt vige for enkelte, særlige bestemmelser i lovgivningen om anmeldelses-, afværgelses- eller oplysningspligt, jf. betænkning nr. 316/1962 om vidner, s. 13, jf. s. 7-8. Der kan f.eks. henvises til straffelovens § 141 om pligten til at afværge visse forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser, der medfører fare for menneskers liv eller velfærd, om nødvendigt ved anmeldelse til politiet, og straffelovens § 143 om pligten til at oplyse omstændigheder, som bestemt taler for, at en sigtet eller domfældt er uskyldig.

Frem til 1969 har Kirkeministeriet ved kongelig resolution meddelt anerkendelse til følgende trossamfund:

Reformerte menigheder, Det romersk-katolske trossamfund, Det mosaiske trossamfund, Det metodistiske trossamfund, Svenska Gustafs församlingen i København, Den ortodokse russiske menighed i København, St. Alban's English Church i København, Det danske baptistsamfund, samt den norske menighed ved Kong Haakon Kirken i København.

Efter den nugældende ægteskabslovs ikrafttræden den 1. januar 1970 meddeler Kirkeministeriet i praksis ikke længere anerkendelse af trossamfund. Fra dette tidspunkt er der således åbnet adgang til, at kirkelige kan finde sted ikke alene inden for folkekirken og de anerkendte trossamfund, men også inden for andre trossamfund, når en af parterne hører til vedkommende trossamfund, og trossamfundet har præster,